

מכשול ההפרדה: הכפר עזון עתמה ייהפך למובלעת

מכשול ההפרדה בצפון הגדה המערבית (צילום: בצלם)

בכפר עזון עתמה, מדרום לקלקיליה, גרים כ-1,500 תושבים. צמוד לצידו המזרחי נמצאת ההתנחלות שערי-תקווה, המשתרעת לאורך של כ-2.5 ק"מ וקוטעת את הרצף הטריטוריאלי בינו לבין שני כפרים שכנים, בית אמין וסניריא. כתוצאה מהחלטת ממשלת ישראל לכלול את שערי-תקווה ממערב למכשול ההפרדה ההולך ונסלל, צפוי עזון עתמה להיות מוקף במכשול מכל עבריו ולהיפך למובלעת.

כמה מבתי עזון עתמה, בהם מתגוררים כשבעים תושבים, נמצאים מדרום לכביש 505. המכשול יעבור מצפון לכביש בשל רצונה של מערכת הביטחון שלא לפגוע בנתיב התנועה העיקרי לישראל של מת-נחלי שערי תקווה, וינתק אותם משאר התושבים.

מרבית תושבי הכפר מת-פרנסים מחקלאות והכפר ידוע כאחד מיצרני הירקות הגדולים בגדה המערבית. כמה מאות דונם בבעלותם של תושבי עזון עתמה, בית אמין וסניריא יישארו ממערב למכשול. כאלף דו-נס נוספים, בבעלות תושבי עזון עתמה, נמצאים ממזרח לכפר ויישארו מצידו המזרחי של המכשול. כתוצאה מכך, עלולים להיפגע בצורה קשה יכולתם של תושבי הכפר להגיע לאדמותיהם כדי לעבד אותן ויכולתם לשווק את התוצרת החקלאית בשווקי

הגדה המערבית. מערכת החינוך של הכפר, הכוללת שני בתי ספר, עלולה גם היא להיפגע כתוצאה מהקמת המכשול. בבית הספר היסודי, בו לומדים 325 תלמידים, רק שתיים מתוך 18 המורות הן תושבות עזון עתמה ואילו השאר מגיעות מכפר-רם הסביבה ומקלקיליה. בבית הספר השני, הכולל חטיבת ביניים ותיכון, לומדים כ-250 תלמידים, מחציתם מהכפר השכן בית אמין שיאלצו לחצות מדי יום את המכשול על מנת להגיע אליו. מתוך 16 המורים המלמדים בבית ספר זה, רק שלושה מתגוררים בכפר והשאר בכפרי האזור. בעזון עתמה פועלת מרפאה מטעם הרשות הפלסטינית המעניקה לתושבים טיפול רפואי בסיסי. צוות המרפאה כולל אחות המגיעה מקלקיליה שלוש פעמים

צה"ל ממשיך עם "נוהל שכ"ן"

בדיון שהתקיים בנושא "נוהל שכ"ן בבג"צ, טענה המדינה כי צה"ל אינו משתמש יותר בנוהל זה וכי במקומו גובש נוהל חדש, המכונה "אזהרה מוקדמת". לפי הנוהל החדש, אין לכפות או לאיים על אזרח להתלוות לחיילים ולדרוש מאזרחים אחרים לצאת מבתיהם ומותר "להעזר" בהם רק אם הם הסכימו לכך מרצונם החופשי. בנוהל החדש מודגש כי אין להפעיל אותו נגד נשים, גם בהסכמתן. בניגוד להבטחת המדינה בבג"צ, ממשיכים החיילים לכפות על אזרחים לבצע משימות צבאיות. ב-6.3.03 פעלו חיילי צה"ל בשכונת א-שייח' מוסלם בשכם. בסביבות השעה 12:30 פוצצו החיילים את הקיר של הקומה הראשונה בבית משפחת סייד ויצרו בו חור. כשיצאו בני המשפחה ששהו באותה עת בקומה העליונה לראות מה קרה הורו להם החיילים להכנס לביתם ולהתרכז בקומה הראשונה. אחר כך הם הורו לאחת הדיירות, עולא עוואד, להניח את

בשבוע ורופא המגיע מחבלה פעם אחת בשבוע. מרפאה זו משרתת היום גם את תושבי בית אמין, עזבת סלמאן, אל-מודור ועזבת גילעוד, בהם לא ניתן לקבל טיפול רפואי כלשהו ואשר יישארו מצדו השני של המכשול. מלבד השירותים המעטים הניתנים במרפאה זו, מסתמך כי תושבי עזון עתמה על השירותים הרפואיים של בית החולים בקלקיליה, ומאז פרוץ האינתיפאדה, בעקבות קשיי הגישה לקלקיליה, גם על בתי החולים בשכם. התנועה בין עזון עתמה לקלקיליה צפויה להפוך עם הקמת המכשול, לקשה במיוחד, שכן גם קלקיליה תהפוך למובלעת. לכן, פלסטינים המבקשים לנעוץ בין שני היישובים יאלצו לחצות את המכשול ארבע פעמים - פעמיים בכל כיוון.

מסלולים נפרדים ליהודים ופלסטינים במחסומי הגדה

חיילים עיכבו ביום ד' במשך כשעתיים את מוסא לאפי, 24, תושב הכפר בית צפאפא, בעת שניסה לעבור במחסום "המנהרות" מדרום לירושלים. החיילים איפשרו לו לעבור רק לאחר התערבות אנשי בצלם שהגיעו למקום. במחסום "המנהרות", כמו במחסומים רבים בגדה, יש שני מסלולים: אחד ליהודים ואחד לפלסטינים, כולל כאלה שיש להם אזרחות ישראלית. החיילים עצרו את לאפי, הנושא תעודת זהות כחולה, כשניסה לעבור במסלול "ליהודים". לדבריו נזף בו אחד החיילים במחסום על שנסע במסלול המיועד "ליהודים" בלבד. כשלאפי אמר לחייל כי ההפרדה בין המסלולים היא גזענית וכי "אין לה מקום במדינה דמוקרטית", החריס החייל את תעודת הזהות שלו והורה לו להמתין בצד הדרך. בתגובתו לאירוע התעלם דובר צה"ל מהבעייתיות הקיימת בהפרדה בין יהודים לפלסטינים והסתפק בטענה שלאפי "סירב להיבדק". אנשי בצלם שנכחו במקום ראו את לאפי עומד בצד הדרך מבלי שהחיילים התייחסו אליו וממילא לא ניסו לבדוק אותו.

